

dolenjski kras

BILTEN 95

jamarski klub Novo mesto

VSEBINA

Andrej Hudoklin	V zrelih letih ali 33 let JK Novo mesto	3
Zdravko Bučar	Poročilo o delu v letu 1995	4
Borivoj Ladišić	Akcije v letu 1995	7
Borivoj Ladišić	Poročilo o delu katastra v letu 1995	9
Andrej Hudoklin	Dokumentarni film: Kotarjeva prepadna ali žalosten vsakdan dolejskih jam	10
Borivoj Ladišić	Trebelnski kras	13
Tanja Luzar	Raziskovanje na Kaninu v letu 1995	16

BILTEN '95

Izdal in založil Jamarski klub Novo mesto

Uredila in izvedla

Andrej Hudoklin in Marko Pršina

Letnik: VII

Naklada: 60 izvodov

Novo mesto, februar 1996

Na naslovnici je Gorjanski vrag iz jame Poganjščica - ilustr. akad. slikarja Jožeta Kumerja, ki je nastala za članek O hudobcih iz dolejskih jam (A. Hudoklin, Naše jame 36:186-187).

"V strahotnem prepadu Poganjščica se skriva Gorjanski vrag, ki pred nesrečo, kadar grozi vasi, tuli in stoče, da se od strahu pokrižavajo Podgorci". Tako je zapisal Janez Trdina. Domačini z Javorovice so na zgodbo pozabili, saj je 19 metrov globoko udorno brezno postalo lokalno smetišče, v katerega so vaščani znosili okoli 150 m³ odpadkov!

V ZRELIH LETIH ALI 33 LET JAMARSKEGA KLUBA NOVO MESTO

Šestnajstega novembra smo nazdravili ob 33-letnici kluba - med prijatelji seveda. Po negotovih začetnih letih in pravi jamarski evforiji v osemdesetih letih, prinašajo zrela leta nekoliko bolj umirjeno klubsko življenje. Imamo prijeten dom, zadovoljiv standard, jamarska družina pa je dovolj velika in še zvedava, da nam ne zmanjka izzivov.

Leta teko in časi so se spremenili. Danes smo le ena izmed neštetihi nevladnih organizacij v državi, ki se je odrekla sistemskemu financiranju društev, in tudi državi, ki že skoraj pet let pripravlja zakon o jamah!

Žal tudi Jamarska zveza Slovenije ni tista nadgradnja in vez med jamarji in klubi, kot si želimo. Razcepile so jo razprtije ob nastajanju zakona o jamah, danes pa jo hromi aktualno razhajanje z jamarsko reševalno službo. Svoj čar so izgubila tudi nekdanja tradicionalna srečanja dolenjskih jamarjev. Manjka novih ljudi in raziskovalne napetosti, ki je zamrla skupaj z aktivnostjo naših jamarskih sosedov v Kočevju, Straži in Beli krajini.

Takšno je pač življenje jamarskih družin. Prepuščeni smo sami sebi, svoji iznajdljivosti, dobri volji in zagnanosti. Sreča je, če jih poganjajo srca entuziastov kot so Zdravko, Tanja, Miha, Tone, Marko, Borivoj... in tako naprej do triintrideset. Tako dobijo naša potikanja po dolenjskih jamah, kaninskih podih in opozarjanje na problem onesnaženosti krasa svoj smisel in cilj. Sicer pa, če sami ne bomo znali ceniti in povzdigniti svojega dela iz anonimnosti - kdo ga bo namesto nas - sedaj, ko smo v zrelih letih?

Srečno!

In prisrčna hvala vsem, ki ste v teh letih gradili naš klub.

Andrej Hudoklin

POROČILO O DELU V LETU 1995

Kratek pregled našega dela tudi letošnje leto združujemo v pričujočem biltenu. V organih kluba so po sklepu občnega zbora delovali:

upravni odbor:		nadzorni odbor:	
Zdravko Bučar	predsednik	Franc Hribernik	predsednik
Miha Rukše	vodja reševanja	Anton Tramte	član
Tanja Luzar	blagajničarka	Lojze Medle	član
Silvo Kristan	gospodar		
Marko Pavlin	koordinator akcij	kataster:	
Andrej Hudoklin	član	Borivoj Ladišić	
Marko Pršina	član		

Raziskovalna dejavnost

Raziskovalna dejavnost je razvidna iz poročila o akcijah, ki kaže na zmanjšanje števila akcij v minulem letu. Pripravili smo raziskovalni tabor na področju Raduhe in Travnega dola, ki pa zaradi slabega vremena ni prinesel vidnejših rezultatov. Delo na tem poročju je nato nadaljevala ekipa članov na čelu s Antonom Hrovatom.

Nadaljevali smo s pregledovanjem pomembnejših jamskih bivališč netopirjev (Andrej Hudoklin) ter ob tem obiskali vrsto jam in brezen.

Pred javnim spustom v Kotarjevo prepadno smo brezno temeljito pregledali in našli nekaj manjših rovdv, ki na načrtu niso narisani.

Težaško širjenje vhodne razpoke, ki ga je vodil Srečko Vidic, je privedlo do odkritja nove, lepo zasigane podgorske jame.

Več smo dosegli z raziskavami na Kaninu, kamor smo se odpravili dvakrat. Prvič pozimi, ko smo iskali dihalnike in preverjali razmere okoli že znanih brezen in drugič poleti, ko smo označene dihalnike pregledali: Ugotovitve: dva dihalnika se razvijata v perspektivni brezni, ki ju bo potrebno še obiskati. Zaradi zelo zahtevnega širjenja meandra v breznu Podgorka, smo v njem začasno prekinili raziskovanje.

Odsotnost pisanja zapisnikov je problem, ki se stopnjuje že več let. Kljub velikemu številu akcij se zmanjšuje število oddanih zapisnikov.

Predsednik se trudi. Brezno Cinkov križ, 1992 (foto: Tomaž Bukovec)

Klubsko delo

Člani smo se vsak petek dobivali v klubu, občasno pa se je sestajal tudi upravni odbor, ki je imel tri seje.

Svečano in delovno smo obeležili triintrideseto letnico kluba, na kateri se je zbralo veliko novih in starih članov kluba.

S prikazom reševanja smo sodelovali ob svečani otvoritvi očiščene jame Malikovec pri Semiču, ki so jo domačini temeljito očistili in vanjo nadelali stopnice.

Izvajanje specializiranih del

Dvakrat smo čistili silose v Novotermu in sklenili pogodbo o stalni pripravljenosti, kar pomeni za klub dodaten stalni vir financiranja, hkrati pa veliko obveznost, saj moramo opraviti prvi poseg že 12 ur po klicu iz tovarne.

Izobraževanje in promocija

Minulo leto ni bilo Dolenjskega jamarskega tabora, tako da naša kandidata nista mogla opravljati izpita za mlajša jamarja, zato pa je Tone Hrovat opravil izpit za jamarskega reševalca - pripravnika.

V minulem letu smo izvedli projekt "Onesnaženje dolenjskih jam - program osveščanja javnosti" v okviru katerega smo opravili promocijski spust v Kotarjevo prepadno. V brezno smo spustili 51 pogumnih radovednežev, pretežno domačinov. Približno 200 obiskovalcev prireditve je pokazalo kanček dobre volje in pomagalo očistiti bližnjo okolico brezna, ki tudi znotraj ne kaže najlepše podobe. Sočasno smo skupaj s TV Novo mesto posneli večji del kratkega dokumentarnega filma z naslovom "Kotarjeva prepadna ali žalosten vsakdan dolenjskih jam".

Svečana predstavitev filma, ki je sovpadala s triintrideseto letnico kluba, je bila v izobraževalnem centru hotela Krka. Sponzorjem projekta, ki so velikodušno prispevali sredstva, se na tem mestu ponovno zahvaljujemo.

Reševalna skupina

Reševalna skupina je kljub sporom znotraj Jamarske reševalne službe JZS vestno opravljala usposabljanja in izobraževanja. Rezultat dela sta nova člana, Tone Horvat in Miro Robek (JK Kostanjevica).

Na poziv postaje UNZ Novo mesto smo sodelovali pri iskanju pogrešanega turista ter tako pregledali tri brezna in eno jamo nad Podgozdom.

Nakup opreme

Raziskovanje na Kaninu je zahtevalo veliko opreme, zato smo morali manjkajočo nadomestiti z nakupom nove.

Zaključek

Delo kluba je, tako kot že nekaj minulih let, slonelo le na požrtvovalnem delu majhne skupine jamarjev, ki se kljub različnim interesom dopolnjuje in tako ustvarja celovito podobo aktivnega jamarskega kluba. Stalen priliv zainteresiranih novincev nam daje upanje, da bo naša dejavnost dobila nov polet.

Predsednik: Zdravko Bučar

AKCIJE V LETU 1995

V letu 1995 smo opravili 47 akcij. Največ je bilo bioloških, na katerih smo opazovali prisotnost netopirjev in drugih jamskih živali. Nekoliko manj je bilo oglednih akcij, odločno pa pogrešamo raziskovalne in raziskovalno-merilne. Omeniti je potrebno več akcij v Kotarjevi prepadni, ko smo s TV Novo mesto snemali dokumentarni film o jami ter potapljaško akcijo z jamarskim potapljačem Cirilom Mlinarjem v izviru Jelševniščice. Na nekaj terenskih akcijah smo iskali jame na Radohi in Kaninu, člani in pripravniki reševalne skupine pa so opravili več vaj. Pregled akcij je predstavljen v naslednji tabeli.

vrsta akcije	število
biološke	16
ogledne	9
raziskovalne	6
vaje in prikazi reševanja	6
terenske	4
snemalne	3
raziskovalno-merilne	2
potapljaške	1
skupaj	47

Izključno jamarskih je bilo 37 akcij, obiskali pa smo 44 objektov. Nekatere jame smo obiskali tudi večkrat, Gabrsko denimo kar štirikrat, Kostanjeviško, Kotarjevo in Lukenjsko pa trikrat. Opravili smo 56 obiskov jam, žal jih je le 24 zabeleženih z zapisniki. Pri tem je Andrej Hudoklin ponovne obiske v isto jamo pravilno združeval v en zapisnik.

Podrobnejša razčlenitev akcij

akcije	47	
jamarske ekskurzije	37	
kraški objekti	44	
obiski kraških objektov	56	
št. objektov na ekskurzijo	56	(56:37=1,51)
udeleženci	18	
skupna udeležezba na akcijah	141	
št. udeležencev na akcijo	141	(141:47=3)

Akcij in ekskurzij se je udeležilo 18 članov kluba ter številni zunanji obiskovalci. Tako smo gostili 8 članov drugih jamarskih klubov, največ iz JK Kostanjevica, 6 biospeleologov, dva snemalca ter 12 ljubiteljev narave. Posamezne akcije so se v povprečju udeležili trije člani kluba in vsaj en gost.

Udeleženci akcij		število akcij	
Andrej Hudoklin	23	Anton Tramte	5
Tanja Luzar	19	Zdravko Bučar	5
Miha Rukše	19	Marko Pršina	4
Marko Pavlin	14	Irena Podbevšek	2
Igor Nose	13	Borivoj Ladišić	2
Janez Mežnar	12	Mihale Drašler	1
Anton Hrovat	9	Tomaž Bukovec	1
Silvo Kristan	5	Dejan Rajk	1
Rok Golob	5	Jože Korasa	1
skupaj		141	

Borivoj Ladišić

Zasneženo jamarsko praznovanje 1. maja pred desetimi leti na Cinku (foto Marko Pršina)

POROČILO O DELU KATASTRA V LETU 1995

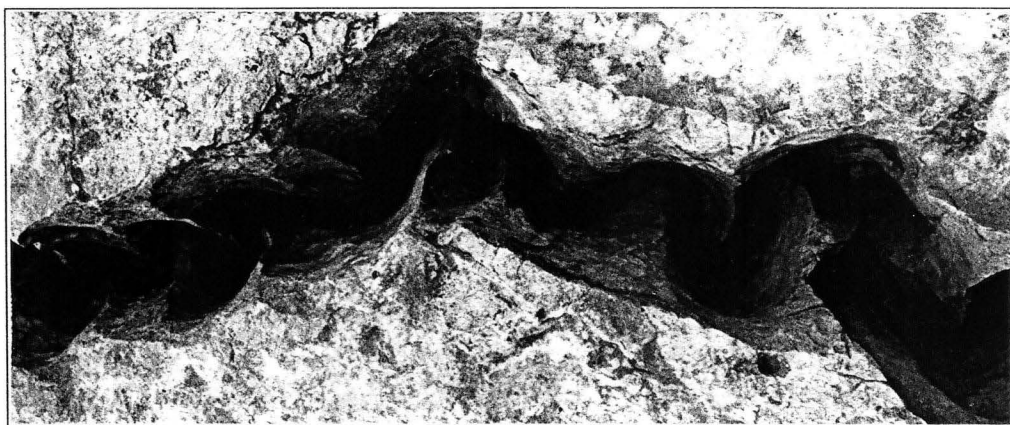
Poleg majhnega števila prejetih zapisnikov je za minulo leto značilen tudi močan upad zapisnikarjev. Zapisnike sta oddala le Andrej Hudoklin in Borivoj Ladišić. Andrej je napisal več dopolnilnih zapisnikov o opazovanju netopirjev in drugih jamskih živali ter o snemanje in delu v Kotarjevi prepadni. Borivoj je oddal več zapisnikov terenskih ogledov, kjer je popisal jame v okolici Trebelnega. Priloženi so tudi načrti, zapisniki vizur, fotografije in topografske priloge. To so manjše jame osamelega trebelnskega krasa, ki so sicer registrirane, a zelo pomanjkljivo obdelane.

Borivoj je prispeval z oddanimi zapisniki 40 točk, Andrej pa 14. Skupno število točk je majhno in verjetno bomo močno padli na lestvici katastra Jamarske zveze Slovenije, kjer smo se do sedaj razmeroma dobro uvrščali. Zaskrbljujoče je, da nismo registrirali nobene nove jame (čeprav je veliko raziskanih!), kar se ni zgodilo že vrsto let.

Število in vrste zapisnikov ter pripadajoče točke so prikazane v tabeli.

	A	B	E	EE	T	F	točke
Borivoj Ladišić	5		5	5	5	5	40
Andrej Hudoklin		14					14
skupaj	5	14	5	5	5	5	56

Borivoj Ladišić

Žlebič na Kaninskih podih (foto Marko Pršina)

DOKUMENTARNI FILM: KOTARJEVA PREPADNA ALI ŽALOSTEN VSAKDAN DOLENJSKIH JAM

Svojevrsten pečat delu kluba v preteklem letu je dal program osveščanja javnosti, ki smo se ga lotili zaradi zaskrbljujočega stanja naših jam. Na Dolenjskem je po naših opazovanjih v preteklih letih onesnaženih 171 kraških jam, kar je 25% vseh registriranih objektov. Onesnažene so praktično vse jame v bližini vasi in naselij, kar kaže, da je osveščenost ljudi in poznavanje problema skromna.

Program je obsegal snemanje dokumentarnega filma o onesnaženi Kotarjevi prepadni, organizacijo javnega spusta v Kotarjevo prepadno in obveščanje javnosti preko različnih člankov in reportaž v medijih.

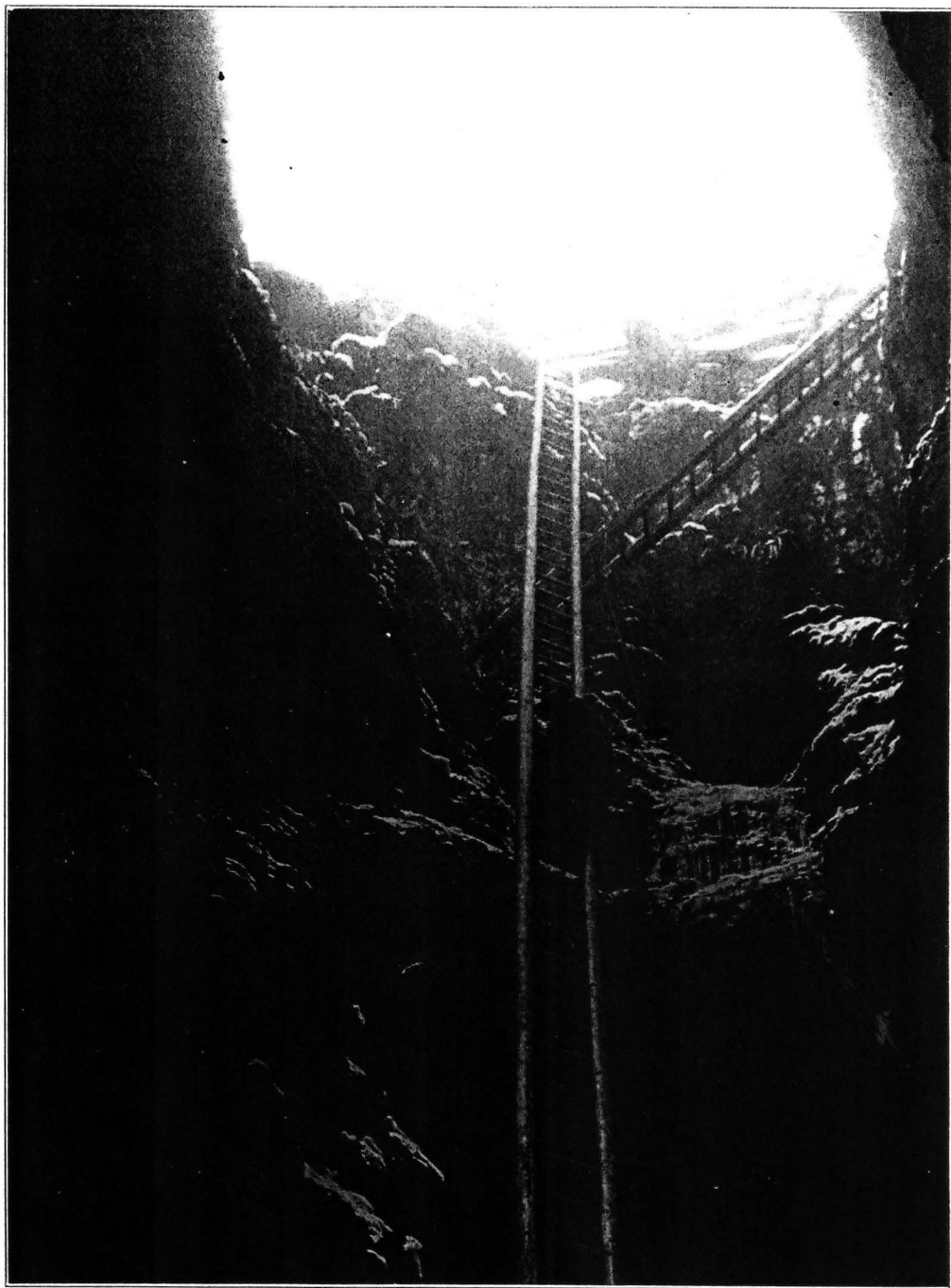
Film je bil v večji meri posnet v Kotarjevi prepadni, eni lepših in zanimivejših jam na Dolenjskem, ki jo ogroža smetišče v vhodnem delu. Kontrast lepote in onesnaženja izpostavlja osnovno sporočilo filma: spremenimo odnos do podzemskega sveta in očistimo naše jame! Filmski zapis naj bi s svojo sporočilno močjo našel pot do ciljnega občinstva - onesnaževalcev in politike ter vzpodbudil pričakovano reševanje problema.

Dokumentarni film je dolg 15 minut. Nastal je v sodelovanju jamarskega kluba in Televizije Novo mesto. Ob pomoči jamarjev sta kadre posnela Jože Hartman in Dušan Pezelj, montiral je Mitja Krumar, scenarij in tekst pa je pripravil Andrej Hudoklin.

Film so finančno podprli: Zavod za odprto družbo, Mestna občina Novo mesto, Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto, KEMEKO Kamnik, Komunala Novo mesto, Krajevna skupnost Birčna vas, Dolenjske Pekarne, Roletarstvo Medle.

Film smo slovesno predstavili 16. novembra lani v hotelu Krka v Novem mestu. Dogodek je srečno sovpadal s 33 letnico našega kluba, ki je imel ustanovni sestanek prav na ta dan.

Ob tej priložnosti smo prav tako v sodelovanju s Televizijo Novo mesto posneli petminutno reportažo o delu kluba, ki je bila prav tako predstavljena ob tej priložnosti, isti večer pa skupaj s filmom tudi na TV Novo mesto.

Vhodno brezno Kotarjeve prepadne, 1931 (foto Franci Bar)

Kotarjeva prepadna - glavna igralka našega filma

Kotarjeva prepadna se odpira v zakraselem kraškem ravniku nad potokom Vejar v bližini vasi z zgovornim imenom: Jama. Široko vhodno brezno je že od nekdaj vznemirjalo domačine, ki so najverjetneje 18 metrov globoko vhodno brezno premagali že davno pred prvimi uradno zabeleženim obiskom. V jami naj bi bila po zatrtjevanju domačinov letnica 1866, ki pa je kljub skrbnemu iskanju nismo našli.

Prvi uradno zabeležen obisk sega v davno leto 1907. Takrat je na povabilo zagnanega novomeškega jamarja Franca Pirca prišel na ogled dolenjskih jam vodilni proučevalec jamskih hroščev, tržaški profesor Giuseppe Muller, ki je bil nadvse navdušen, saj ga je poleg bioloških najdb presenetila tudi jama sama. Zanimiva je že prostorna vhodna dvorana, v kateri se strm skalni podor pod vhodom razprostira vse do sifonskih jezer na globini 34 metrov. Stene nad jezerom so bogato zasigane, podzemski voda pa je bivališče redkih podzemskih živali, med katerimi izstopata človeška ribica in jamska kozica. Z lepoto pestrega kapniškega okrasja jih je presenetila enkratna kapniška dvorana, ki se odpira v steni pod vhodom. Žal se ozki rovi na severnem delu dvorane slepo zaključujejo.

V začetku tridesetih let so domačini zaradi pogostih suš in verjetno tudi zvedavosti opremili vhodno brezno z visokimi lestvami. Dokaj nevsakdanja odločitev za tisti čas. Jama je bila tako dostopna številnim obiskovalcem, o čemer pričajo številni podpisi in letnice ter nenazadnje tudi nekateri polomljeni kapniki.

Leta 1931 je sloves jame privabil tudi člane Društva za raziskovanje jam iz Ljubljane. Jama je dobila svojo katastrsko številko, svoj prvi načrt, fotograf Franci Bar pa je posnel zanimive posnetke. Čez leta so dotrajane lestve zamenjali z novimi, njihovi ostanki so v jami še danes vidni.

Tako nekdaj, danes pa deli Kotarjeva prepadna žalostno usodo mnogih dolenjskih jam. Vhodno brezno je posejano z odpadki, na srečo pa količine niso tako velike, da jame ne bi bilo mogoče očistiti. Le pogum moramo zbrati!

Andrej Hudoklin

TREBELNSKI KRAS

Trebelnski kras je manjše kraško območje med rečico Raduljo in njenim pritokom Laknico. Prevladujoče kamnine zgornje kredne starosti vsebujejo pogosto dosti apnenca in so zato marsikje prej propustne kot ne. Svet je tu delno zakrasel. Namesto normalnih rečnih dolin so se tu razvile številne večje in manjše zaprte globeli. Tu zasledimo tudi vrtače, dole in obvisle rečne doline. Nekaterе doline in globeli imajo v dnu ponore, kamor izginjajo malo vodnati studenci. Kam odtekajo podzemске vode, še ni ugotovljeno. Odgovor ponuja novoodkriti vodni rov v Spodnji Klevevški jami, ki priteka pod strugo Radulje. Kjer so na površju slabo propustni triadni dolomiti, se je razvila mreža potokov, ki tečejo po globokih in povečini debrskih dolinah, kar daje pokrajini lepo in idilično podobo.

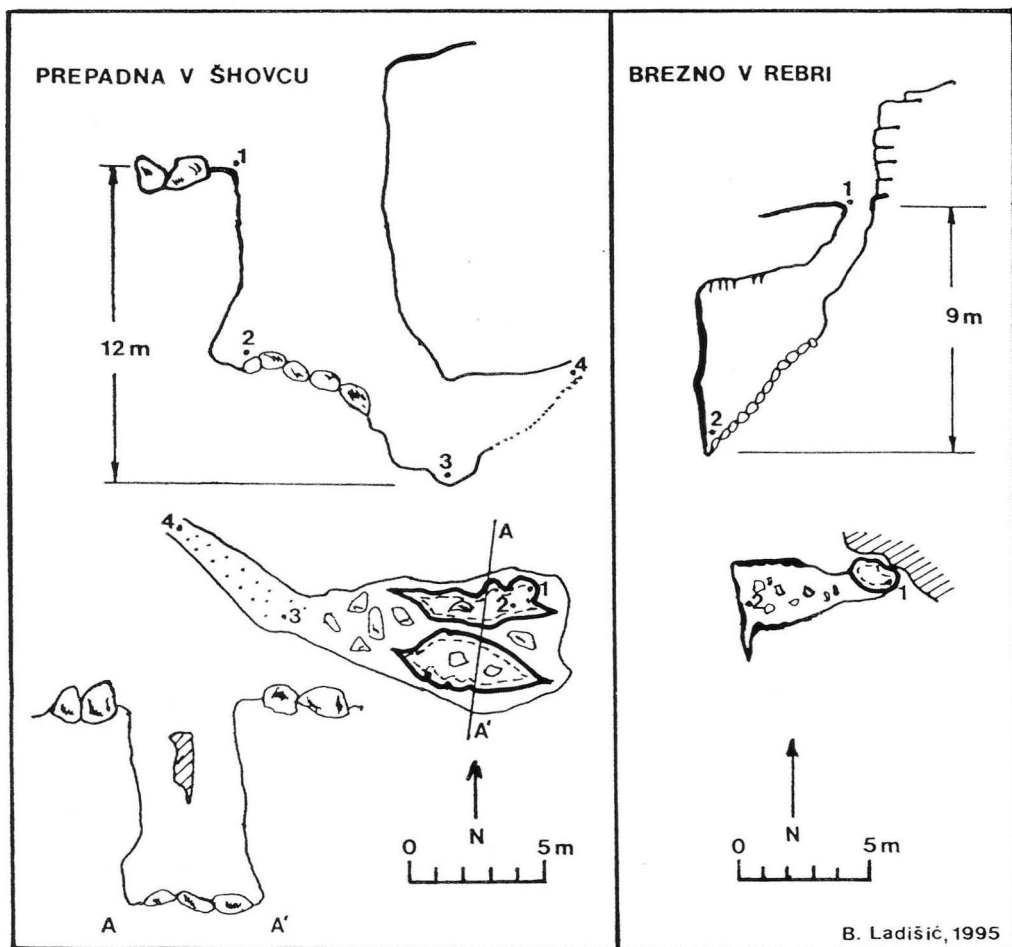
Prve jamarske raziskave območja segajo v leto 1967, ko so jamo raziskali in črnomaljski jamarji s Francem Habetom iz Postojne. Takrat so registrirali Jamo v Debavcu, Brezno v Rebri, Svitlico in Jamo v Srebotnici. O tem v katastru že obstajajo zapisniki, žal pa načrti niso bili izdelani. Slabih dvajset let kasneje je naš član Tomaž Bukovec raziskal Prepadno v Šhovcu. Kasneje sem sam obiskal vse znane jame tega območja, jim določil lego ter jih izmeril in narisal.

Na tem območju poznamo torej pet objektov, ki so bodisi enostavna ali stopnjasta brezna. Izjema je le jama v Srebotnici s poševnim vhodom in notranjim breznom. Jame so suhe in majhnih razsežnosti, nekoliko globlja je le Svitlica. Njihova povprečna globina je 14 metrov. Da so bile jame znane vsaj med bližnjimi domačini, kaže njihova zatranost z odpadki. Prepadna v Šhovcu je dodobra zatrana z različnimi odpadki, med skalami nad vhodom pa visi zagozdena karoserija. Veliko slabše se je godilo Jami v Debavcu, ki jo je domačin iz sosednje vasi do vrha napolnil z avtomobilskimi karoserijami. Kasneje je bila sprožena očiščevalna akcija in obrtnik je moral brezno očistiti. Po pripovedi domačinov, naj bi v brezno padel pes, ki je čez nekaj dni prišel živ iz Klevevške jame.

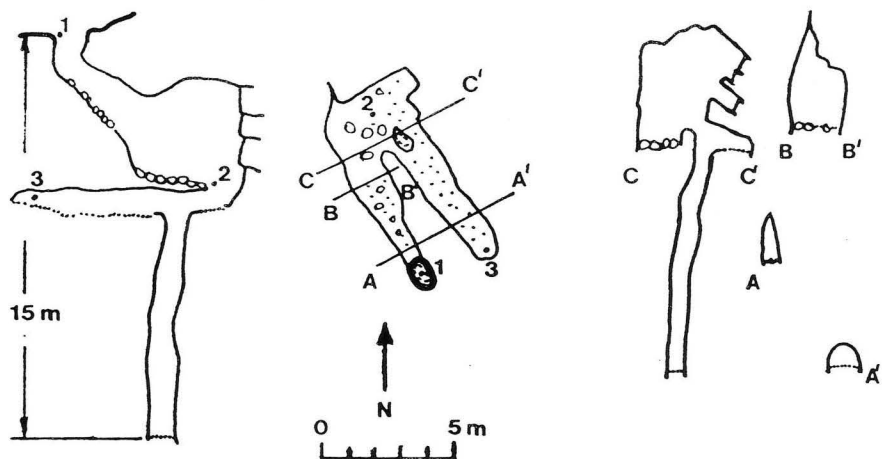
Naslednji dogodek pa je resničen. Pred desetimi leti je v bližnje pet metrov globoko in šest metrov dolgo poševno brezno padel pes lovca iz Mokronoga. Na pomoč so poklicali naše jamarje, ki so v temi prišli na mesto dogodka. Po ozkem rovu so se spustili do preplašene živali in jo rešili. Zaradi teme in razgibanega terena niso določili natančne lokacije. Pozneje sem po poizvedovanju določil lego objekta nekoliko severno od Jame v Debavcu, zaradi majhnih dimenzij pa jama ni registrirana.

Od vseh jam je le Jamo v Srebotnici mogoče obiskati brez posebne opreme. Prav zaradi tega so jo domačini v drugi svetovni vojni uporabljali za zaklonišče. Danes je lastnik bližnjega vikenda le nekaj metrov nad vhodnim rovom sezidal stranišče. Onesnaženje jame zaenkrat še ni opazno, saj kaže, da lokalne razpoke odvajajo odplake mimo spodaj ležečega rova.

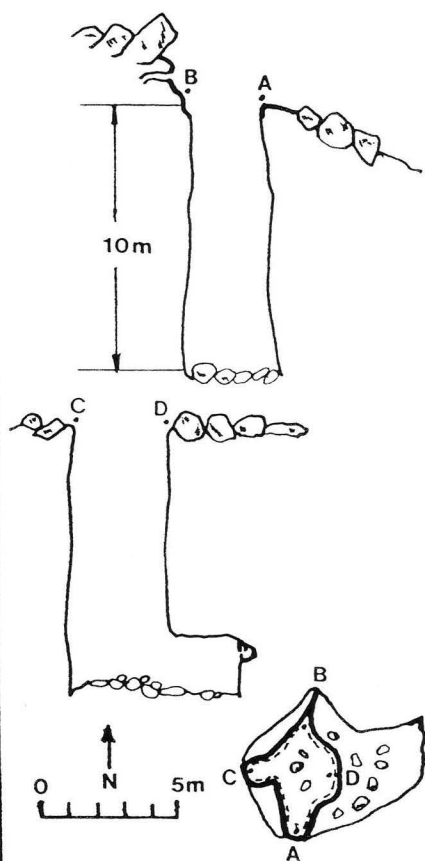
Borivoj Ladišić

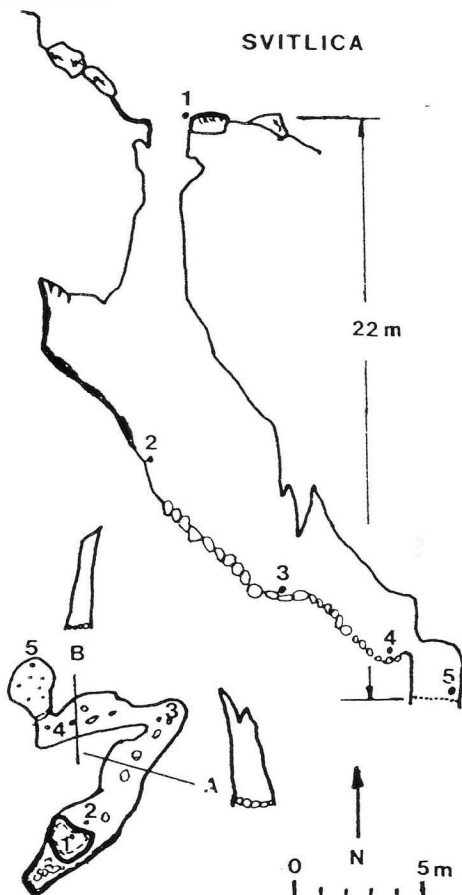
JAMA V SREBOTNICI

JAMA V DEBAVCU

SVITLICA

B. Ladišić, 1995

RAZISKOVANJA NA KANINU V LETU 1995

Zima - 15. in 16. april 1995

Namen tokratne akcije je bil prepričati se ali so vhodi v brezna, ki jih raziskujemo, odprti, ali zasuti s snegom. Naš cilj je bil med drugim tudi iskanje novih dihalnikov, kar smo poskušali že leta 1994, vendar smo se morali zaradi slabega vremena ustaviti na D postaji in se vrniti v dolino.

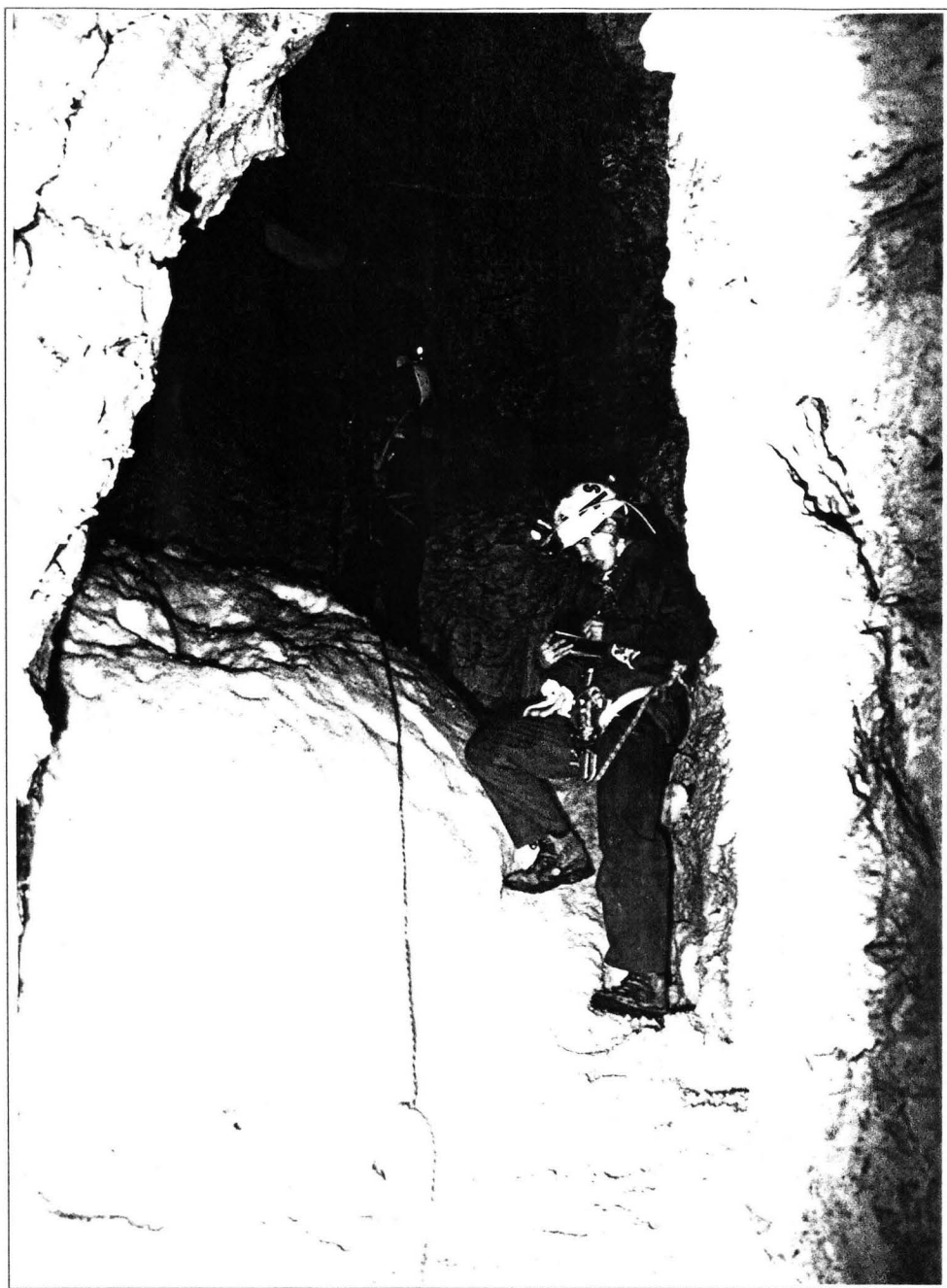
Vreme nam je bilo tokrat bolj naklonjeno. Ko smo sobotnega jutra prispeli v Bovec, je izza visokih vrhov že kukalo sonce in nas vabilo v naročje gora. Od D postaje, do koder smo se pripeljali s kabinsko žičnico, do bivaka, smo del poti prehodili, del pa presmučali. Izbrali smo si daljšo, vendar varnejšo pot zaradi nevarnosti brezen. Šli smo po meliščih pod Visokim in Malim Kaninom ter Vrhom Laške planje. Nevarnosti plazov na srečo ni bilo, ker je bil sneg že popolnoma seseden. Bivak je bil bolj ali manj zasnežen. Skopali smo luknjo v sneg, naredili nekakšen iglu in v njem tudi prespali. Noč je bila dolga in hladna (-11°C). Tisto popoldne smo pregledovali teren in ugotovili, da je vhod v jamo Podgurka, ki smo jo največ razikovali, popolnoma zasut s snegom. Brezno z delovnim imenom NM4, ki ga do takrat še nismo obiskali, pa je bilo na naše veliko veselje odprto.

V nedeljo se je vreme poslabšalo. Dopoldne smo našli še nekaj dihalnikov, popoldne pa smo se pripravili na odhod. Spakirali smo nahrbtnike, nataknili dereze in odšli na D postajo, od tam pa v dolino. Pihal je močan veter in že naletaval sneg...

Udeleženci odprave: Miha Rukše, Igor Nose, Marko Pavlin, Rok Golob, Anton Hrovat, Janez Mežnar in Tanja Luzar.

Poletje - 12. do 16. avgust 1995

Tokratna odprava je bila nekakšno nadaljevanje zimske, saj je bil naš namen raziskati dihalnike, ki smo jih našli in označili pozimi. Štartali smo še v temi ob 04.30 izpred kluba: Miha Rukše, Marko Pršina, Igor Nose, Silvo Kristan, Anton Hrovat in Tanja Luzar. Vreme nam je bilo naklonjeno, enako tudi žičničarji. Od D postaje, do koder smo prišli s kabinsko žičnico, do kočice Petra Skalarja so nam vso opremo prepeljali s tovorno žičnico. Od tu pa smo kot "šerpe" (beri: norci) tovorili do bivaka.

Merjenje in risanje brezna na Kaninu (foto Marko Pršina)

Po temeljitim urejanju bivaka smo se pošteno najedli, nakar smo odšli v 15 minut oddaljeno jamo po sneg, iz katerega smo dobili vodo. Miha in Silvo sta obiskala jamo nad bivakom (NM5) in jo raziskala do dna. Čeprav je na začetku veliko obetala, se je po 70 metrih končala. Celotna jama je le brezno, ki se na koncu zoži v ozko neprehodno razpoko. Ko sta prišla nazaj v bivak, smo povečerjali in odšli na zaslužen počitek.

13. avgust

Že navsezgodaj je posijalo sonce in nas zdramil iz spanca. Dan je bi dobro izkoriščen. Dopoldne sta se Miha in Igor spustila v Podgurko, kjer sta preplezala še neraziskan kamin in ker ta ni peljal nikamor, sta jamo razopremila. Ostali smo obiskali brezno NM5 in ga izmerili. Pregledali smo še stranske rove in brezna ter našli meander, v katerega nismo mogli, ker je bil preozek.

Popoldne sem se spustila v dve novi brezni blizu bivaka, ki smo jih poimenovali z NM6 in NM7. Iz vhoda brezna NM6 smo s pomočjo protiteže odstranili velik kamen, vendar je bil trud zaman, saj se je brezno po približno 10 metrih končalo. Podobno je bilo z breznom NM, ki se je žal tudi prezgodaj končalo.

Brezno NM5 smo tega dne še enkrat obiskali. Toni in Igor sta poskušala premagati ozek meander, v katerega nismo šli dopoldne. Igor je premagal prvo ožino, druge pa ne, zato sta jamo razopremila. Marko je odšel na D postajo telefonirat in se zvečer vrnil v bivak z obljubo, da nam bo Nadja prinesla sveže kruh. Večerjali smo riž in sladko zaspali.

14. avgust

Kljub oblačnosti se je naše raziskovanje nadaljevalo. Dopoldne sta Miha in Igor obiskala brezno NM4. To je dihalnik, ki se nahaja na vrhu 2136 metrov visokega hriba. Spustila sta se le do dna vhodnega brezna, t.j. kakih 20 metrov. Tu je kamin, ki pelje v nadaljevanje, vendar ga nista obiskala.

Toni in Marko sta si rezervirala dan za lepo planinsko turo in zmogla Vrh Laške planje. Tam sta imela bližnje srečanje s kozami, saj so jima hotele ukrasti malico iz nahrbtnikov. Vse se je dobro končalo, Marko in Toni sta malico le pojedla sama, koze pa so se morale zadovoljiti s travo.

Popoldne smo si Miha, Igor in jaz ogledali zelo zanimiv vhod jame K14 ali Jame pod velbom. To je jama z največjo vhodno vertikalo na svetu, saj meri 501 meter

in še ni dokončno raziskana. Istočasno sta Marko in Toni izmerila brezno NM7 in pregledala nekaj vhodov v Velikem dolu.

15. avgust

Zbudil nas je veter, bilo je oblačno in imeli smo občutek, da bo vsak čas deževalo. Ponovno smo se odpravili v brezno NM4. Tokrat Miha, Igor in jaz. Šli smo z namenom, da nadaljujemo raziskovanje. Preplezali smo kamin in ga opremili z vrvjo. Sledilo je ožje brezno, ki se je po kakih 30 metrih zožilo v neprehodno ožino, ki jo bo potrebno temeljito razširiti. Ko smo v globino kamen, smo ocenili, da je za ožino brezno globoko še najmanj 20 metrov. Ker nismo imeli potrebne opreme za širjenje ožin, smo jamo zapustili z odločitvijo, da jo bomo še obiskali.

Popoldne je prišel do bivaka tudi Zdravko Bučar, vendar nas je kmalu zapustil in se vrnil v kočo Petra Skalarja, kjer ga je čakala družina. Z njim je odšel tudi Marko, saj je medtem do kočice prišla tudi Nadja. Silvo in Toni sta spakirala nahrbtnike in odšla v dolino.

Ostali smo še Miha, Igor in jaz. Iskali smo nove vhode. Našli smo brezno, ki smo ga poimenovali NM8. V eni izmed razpok smo našli okostje ovce z zvoncem.

16. avgust

Vztrajali smo, čeprav so črni oblaki spet napovedovali dež. Obiskali smo brezno NM8. Vhodno brezno je globoko le kakih 7 m. Sledi manjša dvorana, iz te pa vhod v drugo brezno, ki je globoko še kakih 80 m. Da smo lahko prišli vanj, smo morali razširiti ožino. Na dnu brezna je podor, ki ga bo potrebno še natančneje pregledati, zato smo pustili brezno opremljeno.

Ko smo se vrnili v bivač, sta bila tam Marko in Nadja, ki sta ta dan osvojila Veliki Kanin ter se po dnu kaninskih podov napotila do našega bivaka. Popoldne sta se napotila proti koči Petra Skalarja in med tem ju je dodobra napralo. Ostali smo počakali, da je nevihta minila, po pakiranju pa smo se odpravili v dolino. Tako smo zaključili smo še eno, vendar ne zadnjo odpravo na Kanin.

Tanja Luzar

BLAGOSLOV JAME MAJGANICE

Nekoč je v jami Majganici živel hudič. Bil je v nadlego ljudem, zato so se odločili, da ga izženejo. Nekega dne je tako do jame odšla velika procesija, na čelu pa je stopal župnik s kadihom in žegnano vodo. Obkrožili so temačno brezno in župnik je pričel z molitvijo. Ko je že hotel narediti blagoslov, se je iz jame zaslišal hudobčev glas:

"Iz jame me lahko izžene samo tisti, ki ni nikoli nič ukradel!"

"Potem pa takoj izgini," mu odvrne župnik, "jaz nisem nikoli kradel!"

"Materi si jajca ukradel," se zareži hudobec.

"Lažeš, ni res, lažeš," so za župnikom ponavljali ljudje.

Kljub gromozanskemu vpitju, ki se je razlegalo iz jame, je župnik jamo blagoslovil in hudič je moral oditi iz Majganice. Od tistikrat pa pravijo, da živi v Fajtečki jami.

Zgodbo mi je zaupal Ivan Šneler iz Sinjega Vrha, bližnje vasi nad breznom Majganica, ki je dobrih 30 m globoko brezno s širokim vhodom, na dnu pa je večja dvorana. A.H.